

Budapest DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 488. Sürgőny cím: „Délbácska“, Novisad

NOVISAD, 1925 OKTÓBER 8.

VI. évfolyam **CSÜTÖRTÖK** 233. szám

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél-
évre 240 és egész évre 480 dinár. Kéziratokat
nem adunk vissza. Egyes szám ára: 1.50 dinár

**Öt évre ítélték Sztojkov volt alispánt -- Egységes adórendszer lesz az egész országban
Meggzűnt a pesti kommunisták éhségstrájkja -- Bombákat találtak a Srnao tagjainál**

A gyáva nép

A „Délbácska“ legutóbbi számai több cikkben, szerb irodalom- és történelemtudósok adatai alapján vázlatosan ismerteti azt a küzdelmet, amelyet az elmúlt századokban idegen impérium alatt élt szerb nép folytatott nyelve és nemzeti kultúrája fenntartásáért. Akkor, amikor fáradtan és elszomorodva kell látnunk, mint vesztegel a magyar sors szekere, amelyet nem képes megmozdítani az elébefogott közöny, rá kell mutatnunk arra a bátor, sokszor a heroizmusig menő áldozatkészre és kötelességvállalásra, amellyel az elmúlt századok alatt a szerb nép és kiválasztottjai biztosították az utat a nemzeti ideái felé. Mind hősek ők, mind férfiak... De ki lát meg egyetlen hasonló nagyságot a magyar sivatagon? Hét év óta ugyszólván semmi sem történik. Egyetlen rendelet, vagy egyetlen felelőtlen elég volt ahhoz, hogy gáncsot vessen a legnemesebb szándéknak. Minden lángból pislogó mécs lett, s ma már kihunytt halk és csendes fénye ez apró tüzeknek is. Nincs egyetlen biztató szó, nincs egyetlen világitó szándék, nincs semmi. Csak fojtó csend, mindenre rátespedő közöny. A magyar szalmalángnál nem tudott felmelegedni a remény; a valamikor felsíró, halk toborzóra Senta főterén alig kétezer magyar gyülekezett össze. Az „osztályellentétek“ szétrobbantották a magyarság egyetlen politikai pártját, a Magyar Pártot, s a kishitűek ma a radikális, vagy a demokrata pártszervezetek csorgó eresze alatt próbálják kivárni végét a viharoknak. A kártyás, boros dárídókon „bujdosik a pohár“, de nem akadt a félmillió magyar lakta Vojvodinában három olyan magyar, aki a maga százazereiből illéreket áldozott volna egy magyar szépirodalmi lapra. A magyar sajtó gondokkal küzd és a kétszáz, háromszázholdas vagyionok urai pipavégről szemlélik, mint csuszik ki a magyar kisebbség kezéből az utolsó fegyver: a sajtó. Nincs hang, amely fel tudná rázni a közönyt és nincs jószándék, amely mögé egyetlen frontban oda lehetne terelni a magyarságot. A „millénium“ álmait kérődzők vakon alusszák át a jelent, amelynek minden pillanata tetéket követel és tetteket parancsol. Aki látni és gondolkodni tud, az lapozza végig a szerbek kisebbségi történelmének érdekes és felettébb tanulságos lapjait. Rigómezőtől 1925-ig ezer esztendőben egy lapon fordult a szerbek és magyarok sorsa, de úgy látjuk, a magyarság nem tud emlékezni és nem tud tanulni se. A magyarság nem tudja megközelíteni igazi céljait, s sokszor tunya bőségben, máskor kiáltó, szenvedésteli nyomorban éli egy pusztulásra ítélt nép reménytelen életét. Egyetlen cselekedet, egyetlen tett, egyetlen összefogás nincs, amely biztosítani tudna bennünket. Nincs érdeklődés, legfeljebb gyáva és oktalan alku, nincs áldozatosság, amely bátoríthatna, nincs önértékes bátorság, amely lelket öntene a csüggedőkbe. Így nem lehet kisebbségi politikát csinálni és így nem lehet kisebbségi életet élni. Nincs semmi, semmi és elnyomorodott szívvel kell látnunk, hogy pusztuló, halkuló nyelvben miként halódik a nép, a „gyáva nép“, amelynek soha, sehol sincs hazája...

Rádics kormányba lépése befejezett tény

Rádics Beogradban — A politikai helyzet

Beogradból jelentik: Rádics Szeptán tegnap reggel Superina Benyamin postaiügyi miniszter és Kezman Lujó képviselő kíséretében Beogradba érkezett. A pályaudvaron Rádics Pavle agrárreform miniszter Kovacevics Karló, Krnyevis Juraj és Paszarics várták a pártvezért. A pályaudvaron megjelent hírlapíróknak kijelentette, azért jött Beogradba, hogy a királynak beszámoljon genfi munkásságuk eredményéről.

Rádics Szeptan délelőtt 11 órakor ment be a király dolgozószobájába, ahonnan 12 órakor távozott. Kihallgatása után a királyi palota előtt várakozó újságíróknak azt mondta, hogy egy óra hosszat beszélt a királlyal fontos kérdésekről. Elsősorban a parlament elé kerülő fontosabb törvényjavaslatokról, így a községi törvényről beszéltek, azután pedig a parlament munkája került szóba és ez alkalommal a király ama óhaját juttatta kifejezésre, hogy a szkupstina fokozottabb mértékben dolgozzon. Ezután közölte Ófelségével, hogy egész Horvátország örömmel fogadta az egyezmény híreit, amit a községi választások eredménye igazol. Szóba került, a külföldön élő délszlávok helyzete is, amit feltétlenül rendezni kell. Az amerikai kölcsön ügyében Rádics ama nézetét juttatta kifejezésre, hogy ezt az ottani szerbeknek és horvátoknak kellene jegyezniök, mert akkor inkább belföldi kölcsön jellege lenne.

Rádics a kormányba való belépéséről a következőket mondta:

Kormányba való belépésem befejezett tény. Legfelsőbb helyen is kifejezésre juttatták ezt az óhaját, csak Pasics visszaérkezését várjuk, és akkor rendezük ezt a kérdést.

— Pasics csütörtökön vagy pénteken érkezik Beogradba; megérkezése után azonnal tárgyalok vele, utána Oplenébe utazom, hogy megkoszorozzam Petar király szobrát.

A király Topolára utazott
Ófelsége tegnap délután három órakor auton Topolára utazott, ahol néhány napig marad.

A helyzet

Rádics délután felkereste Nincsis Momcsilo külügyminisztert, akivel hosszabban tárgyalt.

Kezman Lujó SHS. képviselő, aki eddig Amerikában volt, tegnap Rádicsal együtt Beogradba érkezett, délután megjelent a parlament elnöki irodájában és átadta mandátumát igazolás céljából.

Tegnapelőtt este Beogradba érkezett Sztanojevics Aca, aki tegnap délelőtt a radikális párt vezetőtagjaival tárgyalt a parlament munkásságáról. Aca Sztanojevics valószínűleg még a mai nap folyamán elutazik Beogradból, szülőfalujába. Knyazsevácra.

A KEDDI KÖZGYÜLÉSI HATÁROZAT KÖVETKEZMÉNYEI

A novisadi mérnöki hivatal nem tud dolgozni

Ismét halasztást szenved a hid szerelése — A főmérnök szabadságra megy

A kibővített városi tanács keddi közgyűlésén, amelyen leszavazták a városi tanács illetve a főmérnök összes javaslatait, Plavsics Nikola főmérnök azt a kijelentést tette, hogy talán egy másik főmérnök jobban tudja elvégezni azt a munkát, amit ő akart elvégezni. Ezért a radikális tanácstagok vezetői a közgyűlés után azonnal telkeresték Plavsics, Nikola főmérnököt és legteljesebb bizalmukról biztosították, egyúttal kijelentették előtte, hogy a közgyűlés határozata nem irányult az ő személye ellen.

A Délbácska munkatársa tegnap felkereste Plavsics Nikola főmérnököt, hogy megtudja tőle, mit szándékozik most tenni, miután a közgyűlés keddi határozatával meghiusította, hogy a városra nézve legfontosabb munkálatok megkezdődjenek.

— Elsősorban szabadságra fogok menni — mondta a főmérnök — mert idegeimet megviselte az a nagy munka, amit hónapok óta végeztem, míg kidolgoztam azokat a terveket, amelyeket a közgyűlés most elutasított.

— A kibővített tanács azon határozata, hogy minden 5000 dinárnál nagyobb pályázatot csak a közgyűlés jóváhagyása után lehet

kiírni, teljesen lehetetlenné teszi a mérnöki hivatal munkáját, mert ma minden pályázat, amit kiírunk, meghaladja az ötezer dinárt.

Ha tehát minden pályázat felett a kibővített tanács fog dönteni, akkor nem tudni, hogyan végezzük el a technikai munkákat. Különben is a gázgyár bérbeadására vonatkozó pályázat nem is eshet a kibővített tanács hatáskörébe. A gázgyár bérbeadása a városnak nem került volna pénzébe, mert olyan feltételek mellett adtuk volna bérbé, hogy a bérlőnek rendbe kellett volna hozni a gyárat és ezért 10 évig nem kellett volna bért fizetnie.

A kotrógép bevásárlása is nagyon szükséges, mert a hidat addig nem lehet elkészíteni míg az előtte való partrészt fel nem tölthetjük. Most, hogy nem veszünk kotrógépet, nem tölthetjük fel a hid előtti részt és így megint mulasztást szenved a hid felszerelése. A rakpart felépítésének és a hid előtti terület rendezésének tervén is dolgozunk, de ilyen körülmények között mindebből semmit sem lehet megvalósítani.

A magyarság ügyének tesz szolgálatot, ha előfizet a nyolccoldalas „DÉLBÁCSKA“-ra!

A BAJAI HÁROMSZÖG KIÜRITÉSE A SEMMITŐSZÉK ELŐTT

Öt évi fegyházra ítélte a semmitőszék Sztojkov Mózest volt bácsmezei alispánt

A semmitőszék felemelte a tábla ítéletét — Köztisztviselőnél a büntetlen előélet nem enyhítő körülmény

A novisadi semmitőszék szeptember 30-án tárgyalta dr. Sztojkov Mózest volt bácsmezei alispán és társainak büntetését, akiket azzal vádolt az ügyészség, hogy a bajai háromszög kiürítése alkalmával Magyarországhoz visszacsatolt községek pénztárában talált pénzeket elvitték, magáukosok szarvasmarháit elhajtották és eladták, a pénz egy részét azonban megtartották. A szombori törvényszék dr. Sztojkov Mózest 5 évi, Arsenovicsot és Zundanovicsot 2 és fél — 2 és fél évi fegyházra Stauel Jánt pedig hat havi börtönre ítélte, a többi vádlottat pedig felmentette.

A novisadi feljebbviteli bíróság dr. Sztojkov Mózest büntetését másfél évi, Arsenovicsot és Zundanovicsot pedig egy évi börtönre szállította be a többi felmentette. A semmitőszék tegnap délelőtt hirdette ki az ítéletet. A tanács elnöke dr. Dimsics Aleksander a semmitőszék alelnöke, tagjai pedig dr. Kutyantyanin Jován dr. Bogoszlavlevics Emikán, Raskovics Csedimir és dr. Deszics Vasziye semmitőszéki bírák voltak. A vádat dr. Basics Dusan koronagyógyász képviselte. A vádlottak közül dr. Sztojkov Mózest, dr. Hadzsi Koszta, Arsenovicsot dr. Matics Milán, Zundanovicsot dr. Bednaics Djavorin, Stauel Jant pedig dr. Micsatek Lajos képviselte.

A semmitőszék ítéletét dr. Dimsics Aleksander olvasta fel. A semmitőszék dr.

Sztojkov Mózest hivatali pénzek elsikkasztásában találta bűnösnek, mert a beszédett pénzeket jogtalanul eltulajdonította és hamis elszámolást küldött az ellenőrző számszékhez, s mindezen cselekmények teljesen kimerítették a B.T.K. 463 §-ban foglalt büncselekményt. A semmitőszék ennek alapján és a 91 § alkalmazásával megsemmisítette a másodfoku ítéletet

és öt évi fegyházra ítélte dr. Sztojkov Mózest

A többi vádlottra vonatkozólag jóváhagyta a másodfoku ítéletet. A semmitőszék beigazoltan látta úgy Arsenovics mint Zundanovics esetében a hivatalos pénzek elsikkasztását.

Az ítélet indoklásában a semmitőszék kimondta, hogy teljesen felesleges a védelem által kért fegyelmi vizsgálat, mert a sikkasztás ténye a bünvádi eljárás során beigazolást nyert. Nem vehette enyhítő körülménynek Sztojkov Mózest dr. büntetlen előéletét mert a köztisztviselőnél nem enyhítő körülmény, hanem kötelesség.

Sztojkov Mózest dr. elsápadt, amikor a semmitőszék ítéletét kihirdették és könyek törtek elő szeméből. Sztojkov Mózestnek most meg kell kezdenie büntetését kitöltését. A volt alispán védő ügyvédje utján perújítási kérvényt fog beadni a feljebbviteli bírósághoz.

LETARTÓZTATTÁK A SRNAO KÉT VEZETŐEMBERÉT

Bombákat találtak a Srnao vezetőinél

Megindították a vizsgálatot, hogy jutott bombákhoz Pecsvarac Toso?

A novisadi rendőrséghez néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett Pecsvarac Tosó pin-cér ellen, hogy október 2-án a vasuti fasorban levő Venezia kávéházban többen bombákat láttak nála. A rendőrség a feljelentés alapján házkutatást tartott Pecsvarac Tósánál és a bombákat meg is találta természetesen azonnal lefoglalta őket és Pecsvarac Tósa ellen megindította az eljárást.

Pecsvarac Tósának testi-lelki jóbarátja Szabiyár Milán a novisadi Srnao lapjának a Srbadijának felelős szerkesztője a Szolun és Venezia vendéglőkben nyitott késsel ijesztgette a vendégeket és folyton azt hangoztatta szeréme tudni ki jelentette fel Pecsvarac Tósót, hogy bombákat rejteget, mert azt a piac kellős közepén leszurná. A rendőrség emiatt az

ügyészség rendelkezése letartóztatta Szabiyár Milánt, aki kedd óta a novisadi ügyészségi fogház lakója.

Közben a rendőrség átküldte a Pecsvarac Tósára vonatkozó iratokat a novisadi járásbíróhoz. Miután a bomba nagyon veszélyes fegyver és bombát még akkor sem tarthat magánál Pecsvarac Tósa, ha fegyverviselési engedélye van, a járásbírószék szükségesnek tartotta Pecsvarac Tósát tegnap beidézni és kihallgatni. Kihallgatása után a járásbírószék Pecsvarac Tósót előzetes letartóztatásba helyezte.

A járásbírószék most megindította a vizsgálatot, hogy honnan szerezte Pecsvarac Tósó a bombákat és mire akarta őket felhasználni.

A budapesti kommunisták éhségstrájkja

A letartóztatottak egy részét mesterségesen táplálják — Már csak néhányan éheznek

Budapestről jelentik: Amint ismeretes, a rendőrség a letartóztatott kommunisták egy részét a pestvidéki törvényszék fogházába, a másik részét pedig a budapesti Markó-utcai ügyészségi fogházban helyezték el. Miskolczi királyi ügyész biztáék meg az ügy referálásával. Miskolczi nyomban hozzáfogott az ügy áttanulmányozásához. Megállapította, hogy Rákosi Mátyás és társai bűnügye statáriális eljárás alá tartozik. Rákosiék bűnperében különben, amennyiben a statáriális eljárás nem volna ellenük lefolytatható, még mindig érvényben van a kommunistákra hozott ugynevezett gyorsított büntügyi eljárás is. Igaz ugyan, hogy ezt a rendelkezést nagyjában és egészében visszavonták, de mégis érvényben maradt azokra a kommunistákra, akik az ellenük folyó büntügyi eljárás elől annak idején megszöktek. Értesülésünk szerint Miskolczi királyi ügyész még ma befejezi az iratok áttanulmányozását és azután hozzájárul a vádlottak kihallgatásához. A kihallgatás tekintettel a vádlottak nagy számára és

a büncselekmények jelentőségére előreláthatólag hosszú időt fog igénybevenni.

A hurokrakerült kommunisták külföldi példára éhségstrájkba kezdtek, hogy ezen az uton megszabaduljanak az előreláthatóan súlyos büntetéstől. A jelek szerint kétségtelen, hogy az éhségstrájkot előre megbeszélték, mert egyszerre kezdett koplalni a pestvidéki fogház harminchat és a Markó-utcai fogházban elhelyezett hat kommunista. A pestvidéki törvényszéken fogvatartott kommunisták közül tegnap egyik sem evett egy falatot sem, ma azonban tizenötön meggondolták a dolgot és elfogadták az ételt. A többi kitarított a strájk mellett elannyira, hogy a fogház vezetősége ezeket mesterségesen volt kénytelen ellátni. A mentőegyesülettől kiszállt orvosokkal szemben a kommunisták nagy ellenállást fejtettek ki. Leginkább Hámán Kató és Weinberger Zoltán tiltakoztak az erőszakos jóllakítás ellen. Weinberger kiszabadította magát az öt lefogva tartó börtönőrök kezéből és épen szónoklatba akart

kezdeni, amikor az egyik orvos ügyesen megkerülve hátáról a nyitott szájába dugta a vazelines csövet és azon keresztül a táplálékot. Erre vagy tizenötven feladták a strájkot és jó étvágyal fogyasztották el az ebédet.

A kommunisták letartóztatásával kapcsolatosan tudvalevően olyan hírek terjedtek el, hogy Rákosi Mátyás és társaiért Oroszországban tuszként letartóztatottak Halmos Artur dr. budapesti ügyvédet, Strache Gusztáv királyi főügyész sógorát és Molnár Viktor bárót. Halmos és Molnár tegnap este érkeztek Budapestre és csak itt értesültek arról, hogy távolléttük alatt milyen riasztó hírek terjedtek el róluk itthon. Nem is jártak Oroszországban, fogalmuk sem volt arról, hogy milyen veszedelemben fenyegeti őket, ha csakugyan átlépi az orosz határt, bár eredeti tervük az volt, hogy Oroszországba is ellátogatnak.

A kommunista összeesküvés felfedezése után Miskolcon is letartóztatottak néhány fiatal embert a Vági és Rákosi féle mozgalommal kapcsolatosan. Tegnap délelőtt a vizsgálóbíró újra kihallgatta őket és megállapította, hogy a letartóztatottak felett való itélkezés joga a debreceni bíróságot illeti és ezért valamennyiüket átszállították a debreceni törvényszékre.

A kommunista összeesküvés ügyében Pécssett folytatott nyomozás a többek között azt eredményezte, hogy megállapították miszerint Linder Bélának, a baranyai köztársaság magyar alapítójának fontos iratai voltak Budapesten elhelyezve. Ezeket az iratokat most a rendőrség egy budapesti ember lakásán megtalálta és lefoglalta. Az iratokat két nagy ládát foglaltak el, hirszerint azonban ez a lelet semmit féle összefüggésben nincsen a nemrég leleplezett kommunista összeesküvéssel.

A török—angol konfliktus

Ellentétes hírek

Londonból jelentik: A Csikágó Tribune jelentése szerint Törökország azzal a javaslattal fordult Sir Ronald Lindsay angolai brit nagykövethoz, hogy Törökország és Nagybritánia barátságos megegyezés után osszák fel a mosszuli vilajetet. Nagybritánia azt a választ adta, hogy amíg a kérdés a Népszövetség kezébe van letéve, minden erre vonatkozó közelet Genfben kell intéznie.

Ezzel teljesen ellenkezik az alábbi budapesti hír. A „Mai Nap“ saját külön angolai és genfi távirata alapján közli, hogy megvolt már az első véres összeütközés a mosszuli határon, amelyben a törökök visszaverték a török területre betört ötszáz angol katona támadását. A török külügyminiszter a lapok genfi tudósítója előtt kijelentette, hogy könnyen meglehet, hogy a mosszuli határon az angolok fegyelmetlen sége folytán még idő előtt megkezdődnek a csatározások.

Rádics nyilatkozik a „Délbácskának“

Rádics István a beogradi „Páris“ szállodában fogadta a „Délbácska“ munkatársát és először genfi benyomásairól nyilatkozott. Kijelentette, hogy a megegyezés a legjobb benyomást keltette a Népszövetség előtt. A kis antant szükségességéről beszélve a parasztszféra kijelentette, hogy a kis antant a béke legnagyobb biztosítója. Azután a királyról beszélt Rádics, hangoztatva, hogy a király személye biztosítója annak, hogy az ország a konszolidáció útjára fog lépni. A király a legnagyobb megértést tanúsítja a külpolitikai ügyek iránt és bölcs iniciatívája által nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ügy belpolitikai, mint külpolitikai vonatkozásban is államunk helyzete a külfölddel szemben is megszilárdult.

A belpolitika ügyeit a legszélesebb mederbe beszélte meg a királlyal és különösen az amerikai kivándorlók repatriálására hívta fel a király figyelmét. Végül kijelentette, hogy belépése a kormányba bevégzett tény, mert Pasicis miniszterelnök már szeptember 28-án üzent meg neki, hogy a miniszterelnök kívánja a kormányban való közreműködését Pribicsevics hazaáruoló agitációját a kormány erélyes intézkedésekkel fogja lehetetlenné tenni.

KISEBBSÉGEK

(—) Milyen jól megy Ruszinszkóban, avagy hogyan fogdossa a palikat egy kormánylap, címet lehetne adni annak a kis írásnak, amely az ungvári „Uj Közlöny” c. kis *kormánylapocska* vasárnapi számában látott napvilágot. A cikk elején a szerkesztő bejelenti, hogy az alant következő írás szerzője egy „egyszerű falusi gazdaember”, aki unja és nem érti azt az örökké ellenzékiessé váló politikát, amelyet a ruszinszkói pártszervezetek vezetési „kényszerítenek” a magyarságra. Hát lássuk, miket ír az „egyszerű falusi gazdaember”. Többek között — az „Uj Közlöny” szerint természetesen — ilyképpen látja rózsaszínben a csehszlovák világot:

„A dolog ugyanis úgy áll, hogy Korláth képviselő ur, meg Egry szenátor ur is örökösen olyan világiájdalmas hangon szónokolnak, mintha a cseh urak örök halálra, végleges pusztulásra ítélték volna bennünket, a csehszlovák köztársaságban lakó magyarokat, mintha el akarnák tőlünk venni nyelvünket, meg akarnának fosztani bennünket hitünkől s egyik napról a másikra csehekké akarnának bennünket átalakítani. Pedig mi, falusi magyarok nem látjuk ezt. A papunk ugyanaz, aki a régi világban volt, a tanítónk se változott; a templomban magyarul énekelünk és imádkozunk, az iskolában magyarul tanítanak, a bíróságon magyarul való magyar ember, magunk választottuk s a képviselőtestület ülésén is épen úgy magyarul folyik a szó, mint régen. Hát mondom, épenséggel nem látjuk be, hogy bennünket ki akarnának forgatni magyar mivoltunkból. Sőt még egyebet mondok: soha annyi magyar újság nem járt a falunkba, mint most, mióta cseh uralom alatt élünk. Azelőtt csak a tiszteltes ur, meg a tanító járatott újságot, ma pedig állig van a ház a faluban, akiknek ilyen vagy amolyan újság ne járna. Az Uj Közlöny minden nap bekopogtat néhány családhoz, (sic!) Kassáról is jön egy pár újság, több módosabb ember a Prágai Magyar járatja, vasárnapra pedig itt van, kinek a Népiap, kinek a Kárpátaljai Magyar Gazda, Határszéli Újság, Beregi Újság vagy Ruszinszkói Magyar. Ezenkívül teljes biztonsággal állíthatom, hogy a mi falunkban a régi világban nem volt annyi magyar műkedvelői előadás, mint most az „elnyomatás” korszakában. Tehát az igazság az, hogy mi, magyar falvak lakói nem érezzük, itthon azokat a nemzeti sérelmeket, amelyekről a mi képviselőink oly sirámas hangokon szoktak szónokolni.”

Mindezekre mit mondjon a szintén kisebbségi sorsba jutott magyar? Csarog a — szája a ruszinszkói paradicsom után...

(—) A kisebbségek vezetőinek köteleseiről mondott nagyhatású beszédet Ugron István, az Erdélyi Magyar Párt elnöke a gyakorlati kereszténység stockholmi világkonferenciáján. A beszédből az alábbi, figyelemre méltó részleteket közöljük:

— A világháborút követő békeszerződések felállították azt az alapelvet, hogy lehetőség szerint nemzeti államokat kell létesíteni. Ez a magasabbrendű eszme nem volt teljesen keresztülvihető, mert a nemzeti államok kereteiben Európa különböző vidékein mintegy ötven milliónyi nemzeti kisebbség helyezkedett el.

— Igaz, a békeszerződések foglalkoztak a kisebbségek jogaival, helyzetével és igyekeztek azt elviselhetővé tenni, a Nemzetek Szövetsége pedig feladatának tekintti, hogy ellenőrizze, vajon a békeszerződéseknek ezek a pontjai kellőképpen tiszteletben tartatnak-e, de mindezek az intézkedések nem szüntethették meg teljesen mindazokat az ellentéteket és bizalmatlanságokat, melyek minden többség és kisebbség között fennállanak. Egyesegyedül az Uristen szelme és keresztényi szeretet képes végeredményben oda hatni, hogy ezek a folytonos surlódások megszűnjenek és úgy a többségi, mint a kisebbségi nemzetek egy általános béke szellemében teljesítsék köteleességüket.

— A békeszerződések az alattvalóknak

csak államjogi helyzetét változtathatják meg, de a polgárok szellemét nem alakíthatják át. Nem vehetik el ilyen formán a kisebbségektől az ő fajukhoz, anyanyelvükhöz, őseik vallásához való ragaszkodást, szóval azokat a magasabbrendű ethikai képességeket, melyek az emberek lelki egyéniségének lényegét alkotják. Ezeknek a lelki képleteknek meg kell maradniuk, bármennyire változnak is a lét keretei.

— A kisebbségek vezetőinek kötelesege, hogy ezeknek az ethikai értékeknek fenntartásáról gondoskodjanak. Ezért szerepük meglehetősen nehéz. Politikai felelősségük tudatában meg kell értetniük kisebbségi testvéreikkel,

EGYSÉGES LESZ AZ ADÓRENDSZER AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN

Megszűnik a vagyonadó és megváltoztatják a vámtarifát

Neudörfer Mirkó pénzügyminiszteri államtitkár nagy horderejű nyilatkozata a „Délbácska”-nak

Beograd, október 6. Ellentétben a többi minisztériummal a pénzügyminisztérium talán az egyedüli, ahol nem kell órák hosszat várakozni, ha valakinek dolga akad az államtitkárnál, vagy a referensnél. Neudörfer Mirkó államtitkár, a Radics párt legrégibb és legelkéesebb híve valóságos demokratikus egyszerűséggel intézi a közönség fogadását, aki jelentkezett, azt sorrend szerint be is engedik, nem keil itt sem protekció, sem névjegy, sem másféle argumentum, mindenki bejuthat.

Neudörfer államtitkár a legnagyobb szívélyességgel fogadta a „Délbácska” munkatársát. Jovialis, kedélyes modorával, fesztelen tárgyalásával szinte lebilincseli a látogatót, örömmel üdvözlöl mint régi ismerőst és mindenben készséggel áll rendelkezésünkre. Pedig formálisan túl van halmozva munkával a napi rezortügyeiken kívül most végzi az utolsó simításokat azon a fontos és életbevágó törvényjavaslaton, amely hivatva van az egész országban egységesíteni az adókat. Az új törvényjavaslat szerint megszűnik az a vizsás helyzet, hogy pld. a Vojvodina több adót fizessen, mint bármely más tartománya az országnak, ezentul majd mindenütt egyformán, egységes adórendszer alapján kell fizetni az adókat.

— Az egységes adórendszer — mondotta az államtitkár — a radikális és a Radics párt között létrejött paktumnak legfontosabb kikötése. Ez volt az első követelésünk, mert tartóhatatlan állapot, hogy egyes tartományok több adót fizessenek, mint a többiek. Jelenleg a pénzügyminisztérium a törvényjavaslat elkészítésén fáradozik s valószínű, hogy legközelebb már a parlament elé is terjeszthetjük a javaslatot. Megszüntetjük ezáltal sok igazságtalanságot, hiszen elegendő ha rámutatunk arra, hogy Szerbiában például egyáltalában nem fizetnek vagyion és jövedelmi adót, viszont a Vojvodinát a legsúlyosabb adóterhekkel sújtották.

Az új törvényjavaslat szerint az egész országban egységes lesz az állami egyenes adó, u. m. a földadó, házadó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóneve és a kereseti adó (tecivarina), míg a közvetett adókra vonatkozólag csak egy későbbi terminuskor történik intézkedés. A legfontosabb intézkedés az új törvényjavaslatnak az, hogy az egész országban megszűnik a vagyonadó.

Ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert az adóalanyok amugyis is fizetik a jövedelmi adót, teljesen felesleges tehát, hogy azonfelül még vagyionadót is fizessenek. Ezzel nagy teherrel szabadítjuk meg az adóalanyokat.

— Megfontolás alá vettük legutóbb a vámtarifa megváltoztatását is.

A gazdasági szervezetek, a kereskedelmi és iparkamarák már több javaslatot terjesztettek a minisztériumhoz, amelyben a vámtarifa megváltoztatásának módjaitól tettek konkrét proposíciókat. Az osieki kereskedelmi és iparkamara nagyszabású előrelátásban ismertette a gazdasági körök kívánságait és sérelmeit. Az

ipar és kereskedelem köréből leginkább a dinár árfolyamának hullámzását tartják károsnak a gazdasági helyzet konszolidációja szempontjából. További kívánságuk az, hogy azok a cikkek és termények, amelyek belföldön nem állíthatók elő, és amelyekre a belföldi iparnak feltétlenül szükségük van, vámentesen hozzassák be az országba, a vasipar pedig a külföldről behozott nyersanyag után kivett 3 aranydináros adót kifogásolja, ami érthető is, ha tekintetbe vesszük, hogy a háború előtt 3 krajcárba került az Amerikából importált vas kőléja.

— Mindezeket a kívánságokat és sérelmeket honordolni fogjuk és az ipar és kereskedelem érdekeit szem előtt tartva, a vámtételeket az export és importcikkekkel is leszállítjuk. Ugyancsak a kereskedelmi szerződések megkötésénél nagy gondot fordítunk arra, hogy a hazai ipar ne szenvedjen sérelmet, mert csak ilyen módon tudjuk biztosítani az ipar fejlődését s ezzel egyidejűleg a munkanélküliség megszüntetését, mert csak egy erős és egészséges ipar által véljük elérni azt, hogy az ország gazdasági helyzete a konszolidáció útjára terelődjen. A vámtarifa leszállítása történetesen az ipari cikkek olcsóbbodását és versenyképességét fogja eredményezni, az iparcikkek olcsóbbodása pedig a mezőgazdasági termények árleszállítását is, ezzel azután a drágaság kérdése is előnyös megoldást fog nyerni.

— Az erre vonatkozó törvényjavaslat legközelebb ugyancsak a parlament elé kerül; az egységes adórendszerrel szóló javaslat pedig, ha a parlament elfogadja, az eddigi tervek szerint 1927. január 1-én fog életbelépni.

— A Vojvodina tehát nem fogja már sokáig viselni a nagy adóterhet, amelyek a közgazdasági körök felháborodását váltották ki. Az egységes adórendszer igazságos lesz és bizonyára ki fogja elégíteni az összes gazdasági szervezeteket, különösen a Vojvodinában, ahol eddig a nagy terhek miatt szinte katasztrófális helyzetbe került az ipar és kereskedelem. Ha dolgozni engednek bennünket, ha nem zavarják holmi pártkérdések miatt a kormány munkáját, az ország gazdasági talpraállítása már csak rövid idő kérdése.

Az államtitkár még egyes politikai kérdésekről is nyilatkozott és kijelentette, hogy a politikai helyzet szilárd, az ellenzék robbantó kísérletei meghiusultak és a kormány most már hozzáfoghat a komoly munkához, amely a sok céltalan kísérletezés után végre meghozza az ország nyugalalmát. K. A.

Okl. kohómérnök

aki több évi nagyolvasztó-, vas- és fémöntődei gyakorlattal bír, megfelelő állást keres. — Ajánlatokat a kiadóhivatal R. 88. alatt továbbít.

1933-1-3

A fegyverkezés korlátozása

A washingtoni interparlamentáris konferencia.

Az interparlamentáris unió tegnap este Spear angol tábornoknak a katonaságtól mentesített zóna kérdésében benyújtott javaslatához elfogadta Muncck dán delegátus határozatát, amely szerint albizottságot küldenek ki a fegyverkezés korlátozást módszereinek megvizsgálására. A határozati javaslat kimondja, hogy a leszerelés megvalósításához föltétlenül szükséges a nemzeteknek a biztonság érzését visszaadni, ami a nemzeteket bizonyára arra indítja, hogy elfogadják a szerződéses leszerelési megállapodást.

Washingtonból jelentik. Az interparlamentáris unió tegnapi állásfoglalás az ellen, hogy egyes államok között katonaságtól mentesített zónákat létesítsenek és sikraszállt amellett, hogy az egyes államok szerződések kötésének rendezzék a katonaságtól szabad zóna megteremtését, továbbá, hogy a fegyverkezéseket az egész világon általánosságban korlátozzák.

A locarnói konferencia

Hosszu lefolyású lesz a konferencia

Locarnóból jelentik: A külügyminiszterek küldöttsége kedd délután félöt órakor teljes ülést tartott. A konferencián Dr. Stressemann német külügyminiszter is résztvett. A tárgyalásokból mindössze annyi szivárgott ki, hogy a lényegbevágó politikai kérdések megbeszélését kezdték meg. A konferencián résztvevő küldöttsége: kötelezték magukat arra, hogy amíg a tárgyalások nagyobb méretekben nem öltének, semmiféle nyilatkozatot, vagy közléseket nem tesznek.

A szövetséges kormányok nézete szerint a biztonsági szerződés késedelem nélkül ratifikálható, de csak akkor lép hatályba, ha Németország tagja lesz a népszövetségnek. Briand a délutáni ülésen kijelentette, hogy Franciaország törekvése odairányul, hogy a szerződés ne akadályozza meg a beavatkozás lehetőségét Lengyelország és Csehország ügyeibe, abban az esetben, ha Németország erőszakos eszközökhöz nyulna, noha Németország a két állammal döntőbírói szerződést kötött, amelyet Franciaországnak kell garantálni. Chamberlain Wandeweld és Sacalaje helyeselték Briand megjegyzését. Stressemann birodalmi külügyminiszter kifejtette általánosságban Németország állásfoglalását.

Rómából jelenti a Wolf iroda: A milánói lapok arra készítik elő a közvéleményt, hogy a locarnói értekezletet hosszú lefolyású lesz. Ugy a milánói mint a római reggeli lapok állítása szerint a német résztvevők állítólag kijelentették, hogy elutasítják azt, hogy a garanciapaktumban bármily utalás történjék a versaillesi szerződésre és a megkötendő garancia paktum a versaillesi békeszerződés magyarázatát tartalmazza.

A svájci távirati irodá megcáfolja azt a hírt, mely szerint Briand és Stressemann tegnap Locarnó közelében bizalmas megbeszélésre jöttek össze.

A Daily Express locarnói külön tudósítója jelenti, hogy Kerjntzev orosz követ a Lago Maggiore melletti Stresaba érkezett, ahonnan beható figyelemmel fogja kísérni a locarnói értekezlet tárgyalásait.

Varsóból jelentik: Skrzynski külügyminiszter tegnap este kilenc órakor Varsóból Locarnóba utazott.

Párisból jelentik: A Matin külön tudósítója úgy értesül, hogy a tegnapi ülés során Locarnóban megvitatták a szövetségi tervezet V. cikkelyét és megkezdték a vitát a garancia kérdésekről. Ez a cikkely a következőket mondja: Ha Németország, Lengyelország és Csehország között létrejött döntőbírói szerződéseket megsértenék és ha a sértő fegyverhez nyulna, akkor a rajnai zóna többé nem lesz érintetlen szentség és Franciaországnak jogában ugyanugy eljárni, mint közvetlen támadás esetében. A szerződés szerű megállapodás mulhatatlan, mert Franciaország nem irhat alá olyan

szerződéseket, amelyek egymásnak ellentmondanak. Franciaország ezt mondta annakidején Lengyelországnak és Csehországnak: „A ti biztonságtok az enyém is, ha titeket megtámadnak, fegyvert ragadok.” Franciaország most ezt mondja: „Ha Németország megsérti a döntőbírói szerződéseket és megtámadja Lengyelországot, akkor fenn kell tartanom számomra a lehetőséget, hogy a Rajnánál közbelépjek, mert ez többé nem természetes és nem helyénvaló.” Franciaország nem kíván támadni akkor, ha a sértés nem valamely ellenséges cselekményben

jut kifejezésre, csupán akkor nyúl fegyverhez, ha határozott eset forog fenn.

Stressemann birodalmi külügyminiszter erre kijelentette, hogy a Lengyelországgal való szövetség fennállásának ténye, meghamisítja a Rajna-vidéki paktum V. cikkelyének értelmét. „Őnök azt a benyomást keltik, mintha kétoldali kötelezettséget vállalnának magukra, amely abban áll, hogy támadás esetén úgy Németország mint Lengyelország oldalára akarnak állani”.

AZ AGRÁRREVÍZIÓ BEFEJÉSE ELŐTT

Még az új agrártörvény életbelépése előtt elrendelik a földek fakultatív beváltását

A rokkantak is kapnak földet

Az agrárreform minisztérium új kurzusa: a törvény szigorú betartása és a protekcionizmus letörése — A magyarok akkor kapnak földet, ha horvátoknak fogják vallani magukat — Nem léteznek bunyevácok és sokácok

Beograd, október 7.

Mint a legilletékesebb helyről értesülünk, az agrárreform minisztériumban olyan törvényjavaslatok készülnek, amelyek az egész királyságban rendezni fogják az agrárkérdést. Elsősorban egy bizottságot alakítottak, amelynek élén Predavec radikspárti képviselő áll s amely köteles két hónapon belül a dalmáciai agrárviszonyokra vonatkozó adatokat összegyűjteni és a meglévő adatok alapján az agrárkérdés rendezésére vonatkozó javaslatot előterjeszteni.

Egyidejűleg bizottságot alakítottak, amely a szegregáció revíziójára vonatkozó adatokat gyűjti össze, amelyek alapján az agrárreform miniszter elkészítheti az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A boszniai, horvát-szlavonországi és vojvodinai agrárviszonyok likvidációja érdekében megtörténtek az összes előkészítő munkák s az összes törvényjavaslatok már a legközelebbi időben a parlament elé kerülnek.

Már körülbelül három hónap óta folynak a Vojvodinában az agrárrevíziós munkálatok, hogy az agrárföldek elosztásában elvégezzék a szükséges korrekurákat. A bizottságok munkája már a legközelebbi időben befejeződik, s rövidesen kiadjuk az erre vonatkozó szükséges intézkedéseket. Egyes bizottságok még azokon a birtokokon vannak elfoglalva, ahol nem áll rendelkezésre elegendő anyag a kérdés rendelti uton való szabályozására, de remélhető, hogy itt is egyhamar befejeződik a bizottságok működése. Az agrárrevízió Horvát- és Szlavonország területén is folyik és a munkálatok eredménye már eddig is mutatja, hogy a volt rezsim sok igazságtalanságait kell reparálni.

— Nagy gondot fordítunk arra, hogy a rokkantak is agrárföldekhez jussanak és hogy a háboruban legtöbbet szenvedett hősök jövőjét biztosíthassuk.

— A dobrovoljácok akciót indítottak, hogy a dobrovoljác kérdést most már véglegesen elintézzük és hogy legközelebb külön dobrovoljác-törvényt léptessük életbe, amely a jelenlegi dobrovoljác birtokok revíziójáról is gondoskodik. Ebben az irányban sürgős munkálatok folynak a minisztériumban, ahol az érdekeltek képviselőivel már több ízben konferenciákat is tartottunk és így remélhető, hogy a dobrovoljác kérdés is igazságos elintézését fog nyerni.

— Tekintettel arra, hogy még ezidőszent nincs agrártörvényünk és hogy technikai okokból az új törvény életbelépése némi késedelemet fog szenvedni, az agrárreform miniszter a tizenkettedekről szóló felhatalmazása alapján már a legközelebbi időben a fakultatív megváltásról szóló szerződést fogja életbeléptetni, módot nyújtva ezáltal az érdekelteknek, hogy szabad megállapodás alapján és előnyös árak mellett az agrárföldek telekkönyvi tulajdonába juthassanak, felváltva a tulajdonjogot az eddigi bérlettel. A fakultatív megváltásról szóló szerződés rendelti uton való életbelépése azért vált szükségessé, mert az érdekeltek többsége még az új törvény kihirdetése előtt akarták birtokviszonyaikat rendezni.

Az agrárreformügyi miniszter elköelt szándéka, hogy ezentul az összes agrár kérdések kizárólag a törvény szigorú szem előtt tartásával és a törvény keretein belül, minden pártpolitikai érdektől és intervenciótól mentesen nyerjenek igazságos elintézés. Ez a agrárreform minisztérium új kurzusa, mert rendet és törvényességet akar teremteni az egész vonalon, nem pedig protekcionizmust és érdek rendszert.

Amikor munkatársunk megpendítette a magyar nincstelenek szomorú sorsát, a földhöz ragadt, de föld nélkül maradt szegény magyar parasztok igényeit, előkelő informátorunk kijelentette, hogy ezidőszent sajnos a törvény értelmében nincs módjában segíteni a nincstelen és földnélküli magyarokon.

Neudörfer államtitkár pedig, aki szintén jelen volt a beszélgetésnél, a következőket mondotta:

— Jelentsék ki a magyarok, hogy horvátok, akkor ők is kapnak majd földet, mint a többiek. Az államtitkár hivatkozott a muraközies példájára, ahol az ottani magyarok az összeírásnál egyhangulag kijelentették, hogy horvátok vagy szerbek és mindnyájan földhöz jutottak. (?)

Az agrárreform minisztériumban különben nagy felháborodást keltett, hogy nemrég egy subotica gazdasági szervezet valamilyen agrárügyben táviratot intézett a minisztériumhoz, amelyben a következő képpen írták alá a távirati beadványt: „A vojvodinai bunyevácok és sokácok” gazdasági szervezete. A minisztérium nem reflektált a táviratra, mert az országban csak szerbeket, horvátokat és szlovéneket ismer, nem pedig bunyevácokat és sokácokat is, akik valami külön nemzetiségnek akarják feltüntetni magukat, pedig bunyevác és sokác nemzetiség soha sem létezett. Ha a bunyevácok és sokácok nem akarják magukat horvátoknak vallani, akkor úgy fogják őket tekinteni és a földosztásnál is kezelni, mint a nemzeti kisebbségeket.

K. A.

Csinos vaságyak sodrony matraccal

részletfizetésre 600 dinárért kaphatók Pektónál Novi Sad, Ustavka ulica 29. szám.

Egészséges gyomornak is használni

Igmándi

keserűviz. Kítűnő étvágyat, nagyszerű közérzetet és munkakedvet jelent.

Pléh sparherdek, dobkályhák

nagy raktár, vaskereskedők részére legelőcsöbbsen szállít

CSÁNYI ZOLTÁN, LAKATOS

Novisad, Zeljeznicka ul. 38.

HIREK

1925. Október 8. Csütörtök

Római katolikus: *Brigitta*. Protestáns: *Etelka*. Görög keleti: *Eufrozina*. A nap kel 6 óra 7 perckor, nyugszik 5 óra 27 perckor. A hold kel 9 óra 43 perckor, nyugszik 12 óra 24 perckor. Nemzeti Színház: Csárdáskirálynő. Apolló mozi: Morin az arcátlan. (Francia film).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban a szép idő állandó jellegű marad. A szelek gyengék lesznek, köd pedig csak az ország északkeleti részeiben fog fellépni. Felhőzet és eső sehol sem lesz, a hűvös idő pedig valamivel enyhülni fog.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése: Az időjárásban változás nem várható.

Az új pécsi püspök. Gróf Zichy Gyulát kalocsai érsekké nevezte ki a római Szentzsé. Pécsi püspökké a pápa dr. Mosonyi Dénes pápai prelátust, Zichy püspök oldalkanonokját nevezte ki.

Az árdragítási törvény kiegészítése: Mint Beogradból jelentik, a szociálpolitikai minisztérium ezidő szerint az árdragítási törvény egyes rendelkezéseinek megváltoztatásával, illetve kiegészítésével van elfoglalva. A mostani árdragítási törvény, amely tulajdonképpen csak papíron létezett, nem felel meg rendelkezésének.

Forgalmi adót kell fizetni. A forgalmi adóról szóló törvény 10. szakasza értelmében mindazok, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, kötelesek forgalmukról könyvet vezetni (amelyet a pénzügyi hatóságoknál bélyegmentesen hitellezteni kell) és minden negyedév végén be kell jelenteniök a pénzügyi hatóságuknál forgalmukat és egyúttal annak 1 százalékát forgalmi adó fejében lefizetni. Azon adókötelesek, akiknek évi forgalma kevesebb 360.000 dinárnál, nem kötelesek minden három hónapban bejelenteni forgalmukat, kötelesek azonban minden negyed év végén anyai forgalmi adót fizetni, amennyit mult évben vetettek ki rájuk. Miután szeptember 30-án lejárt az 1925. év harmadik negyede, a tartományi pénzügyigazgatóság figyelmezteti az összes adófizetőket, hogy legkésőbb október hó végéig fizessék ki forgalmi adójukat, ellenkező esetben tetemes bírságot kell fizetniök. Azok, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, a tartományi pénzügyigazgatóságnál, akik általában fizetik a forgalmi adót, azok Novisadon a városi adóhivatalban, községekben a községi adóhivatalokban fizetik be a forgalmi adót.

A római zarándokok figyelmébe. 1. A római zarándokok mindkét csoportja, tehát a II-ik és III-ik osztályú utasok együtt indulnak Rómába és pedig f. évi október 12-én este 7 óra 50 perckor Suboticáról. Mindenki tehát e napon a kellő időben legyen a subotici vasutállomáson. Jegyet mindenkinek mi váltunk. — A rendező bizottság tagjai fehér karszalaggal lesznek ellátva. 2. Mindenféle igazolványt itt Suboticán kapnak meg az utasok. Aki az indulásnál lemarad, az semmiféle kárpótlásra igényt nem tarthat s befizetett pénzt is elveszti, mert mi a jegyeket itt váltjuk meg az egész utazáshoz s a lakásokat is már lefoglaltuk Olaszországban. 3. Minthogy a III-ad osztályú utasok 5 nappal tovább tartózkodnak Rómában, erre az 5 napra kb. 120 dinár még külön fizetendő a lakásokért.

A zöld démon. Statisztikai adatok alapján megállapították, hogy a boszniai Zenica községben a mult évben nem kevesebb, mint 40.000 hektoliter bort fogyasztottak el. A szőlőnedv legjobb fogyasztói az ottani földmivesek és munkások voltak.

Beperelték a „Pravdat“. Radojevic Ante közlekedésügyi miniszter a beogradi elsőfoku bíróságnál becsületsértésért beperelte

a Beogradon megjelenő „Pravdat“, mert nyílt levélben sértő dolgokat közölt a miniszter hivatalos működéséről.

A vonatok fűtése. A közlekedésügyi minisztériumtól nyert értesüléseink szerint a gyors- és személyvonatok fűtése október hó 15-én kezdődik. A kocsikat május 1-ig fogják fűteni.

Mért nem kapnak a diákok vasuti bérletjegyet. Körülbelül 15–20 iskolás jár Horgosról havi bérletjeggyel a reggeli vonattal részint Szuboticára, részint Sztara-Kanizsára a gimnáziumba illetve polgári iskolába. Minden elsején új bérletjegyet keil váltaniok a vasuti pénztárnál. Október 1-én azonban azzal utasítják el őket úgy Szuboticán mint Horgoson, hogy nincs bérletjegy. A gyermekek azóta nem járhatnak iskolába az illető pénztárak nem-törődőmsége folytán. A felettes hatóság figyelmébe ajánljuk ezen anomáliát.

Közvetlen kocsik. A közlekedésügyi minisztérium értesítése szerint ezentul a vonatokhoz kapcsolt közvetlen vagonokat csak azok az utasok vehetik igénybe, akik a közvetlen kocsit rendeltetési helyére utaznak. A többi utasok csak akkor szállhatnak fel a közvetlen kocsikra, ha másutt nem volna hely.

Gyógyszerek ellenőrzése. Az egészségügyi minisztérium rendelete alapján a minisztérium kebelében külön bizottság alakult, amely ellenőrizni fogja az ország összes gyógyszer-táraitában levő gyógyszerek minőségét. Utóbbi időben tudniillik számos panasz érkezett a minisztériumhoz, hogy rossz minőségű gyógyszereket szolgáltatnak ki, amelyek sok esetben súlyos betegségeket okoztak.

A francia belügyminiszter autóbalesete. Párisból jelentik: Schramek belügyminisztert, kedden este az utcán, amikor a járda tulsó oldalára akart átmenni elkapta és földrehajította egy autó. A belügyminiszter eszméletlenül terült el. Nyomban lakására szállították, de még nem lehet tudni, hogy belső sérüléseket szenvedett-e.

A Márffy ügy a budapesti tábla előtt. Budapestről jelentik: A királyi ítélőtáblának dr. Nyirő Géza táblabíró tanácsa, ugyanaz a tanács, amely annakidején a csongrádi bombamerénylők ügyét tárgyalta, november 5-re üzte ki a Márffy per főtárgyalását.

Ujabb antiszemita tüntetés Romániában. Bukarestből jelentik: Piatra Neamtzban vasárnapra antiszemita népgyűlést hirdettek azok miatt a verekedések miatt, amelyek azért keletkeztek, mert a hosszú nap alkalmával antiszemita tüntető diákok valamennyi zsinagóga ablakát bevették. A katonai hatóságok a gyűlés megtartását betiltották, azonban a népgyűlés résztvevői a tilalom ellenére gyülekezni kezdtek. A gyülekezőket a katonaság szétzavarta. A tüntetők erre a székesegyház körül gyülekeztek, majd tüntető körmenetben vonultak végig a városon és számos zsidó kereskedő cégébláját letépték és a kirakatok ablakait bevették.

Analfabéta tanfolyamok. A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében ez év folyamán több analfabéta tanfolyamot fognak felállítani a Vojvodina és Szerbia területén. A tanfolyamok már legközelebb megkezdik működésüket.

Mezőgazdasági iskola Somborban. Szombori tudósítónk jelenti: Már a béke időben kész tervei voltak Szombor városának mezőgazdasági szakiskola felállítására. A háboru után dr. Radics volt polgármester újból felvetette ily iskola tervét, azonban közbe jött akadályok miatt nem valósulhatott meg. A földművelésügyi minisztérium — valószínűleg a Bácskai Gazdasági Egyesület sürgetésére — most leiratban arról értesítette Szombor város tanácsát, hogy hajlandó a mezőgazdasági iskolát megnyitni, ha a város megfelelő földet juttat az iskola részére. Minthogy a város vezetősége a jelek szerint a város fejlesztése s kultur intézményeinek szaporítása érdekében minden áldozatot hajlandó meghozni, az iskola megnyitása bizonyosra vehető.

Megjött a szombori karmeliták orgonája. A szombori karmeliták temploma végre hozzájut orgonájához. Három vagonban

érkezett meg szombaton az orgona. Szomborba s most a templom két oldalhajójában van beraktározva. A karmelita atyáknak most kellett volna a vételár negyedik részletét körülbelül 120.000 dinárt kiegyenlíteni, azonban mindössze csak 65.000 dinár áll rendelkezésükre. Most lelkes felhívással fordultak a város közönségéhez, amelyben a szükséges összeg előteremtését kérik. A felhívásnak remélhetőleg lesz fogamatja s a karmelita atyák eleget tehetnek fizetési kötelességüknek.

Uj repülési világrekord. Londonból jelentik: A lapok jelentése szerint az S. IV. angol tengerészeti repülőgép, tegnap a Southampton-i repülőterületen végzett repülése alkalmával 226 angol mérföldnyi gyorsaságot ért el és ezzel új világrekordot állított fel a vízi repülőgépek kategóriájában.

Berlinben verekedtek a szocialisták és kommunisták. Berlinből jelentik: A szocialdemokrata párt hívei és az ifju kommunisták között tegnap este a Müllnerstrassen a szocialdemokrata párt ülése után súlyos összefutkozás támadt. Amikor az ülés résztvevői az utcára vonultak, a kommunisták rájuk rontottak és általános verekedés támadt. Az elősiető rendőrség szétválasztotta a dulakodókat és többet letartóztatott. A szomszédos utcákban később újabb verekedések zajlottak le.

Politikai gyilkosság Berlinben. Berlinből jelentik: A Glauchau-i pályaudvar közelében a sineken egy glauchaui fiatalember hulláját találták. A holtest szíjjal hozzá volt kötözve a sinekhez, fején hatalmas seb tártogott. A Drezdener Volkzeitung szerint az illető fiatal ember tagja volt a vörös ifjúságnak és politikai gyilkosságnak esett áldozatul. A bünyügyi rendőrség megindította a vizsgálatot.

Hangversenytermet épít a szubotici Népkör. A szubotici Népkör, amely évtizedek óta otthona a magyar kultúra ápolásának, nemrégben egy hangversenyterem építésé határozta el. A munkálatok ma már annyira előrehaladtak, hogy a kör vezetősége október hó 10-én már megtarthatja az új terem bokréta ünnepélyét is. Az ünnepélyt társasvacsoráva kötik egybe. A Népkör vezetősége a „Délbácska“ utján kéri fel részvételre a novisadi magyar egyesületeket, amelyeknek küldöttje Guba Józsefnél (Novisad Lövész u. 10) vagy a „Délbácska“ szerkesztőségében jelentkezhetnek.

Romániában lefoglaltak egy antiszemita filmet. Bukarestből jelentik: Zelea Codreannak a jassyi rendőrprefektus gyilkosának a nyáron tartott esküvőjéről Folsani városában, ahol esküvő alkalmával antiszemita tüntetések voltak, filmfelvételt készítettek Zelea Codrean párthívei. A filmet agitációs célra akarták felhasználni. A belügyminiszter azonban a filmet elkoboztatta. Zelea Codrean párthíve pert indítottak a belügyminiszter ellen, a film kiadására. Az ilfovi törvényszék polgári tanácskimondotta, hogy a filmet nem adja ki, mert a belügyminiszter rendelkezése felett a bíróság nem ítélkezhet.

Nagybani kokaincsempészs Budapest. Budapestről jelentik: Most ujra megélné az éjjeli titkos kokain-forgalom a Nagymező utca környékén. Csányi detektív let figyelmes először egy fogorvosra, aki pénzért, vagy ékszerért kis borítékokat adott át az utcán és az éjszakai kávéházakban a nőknek. A nyomozás megállapította, hogy az ismeretlen kokaint árul és akinek nincs pénze, attól ékszeret fogad el zálogba. A detektív csakhamar megállapította, hogy a sánta ember Dr. S. Jenő fogorvos, akinek a Nagymező utcában rendelője van. Előállították a VI. kerületi kapitányságon, ahol a fogorvos erélyesen tiltakozott a gyanúsítás ellen, hogy pénzért és ékszerért árult volna kokaint, bár akadtak tanúk, akik ezt a szemébe mondták. Házkutatást tartottak nála és a rendelőjében elég nagymennyiségű kokaint találtak. A vádlott azzal védekezett, hogy a kokainra fogorvosi gyakorlatában van szüksége. Közben előállott egy nő és feljelentette a fogorvost, akit azzal vádolt meg, hogy a kokainért zálogbaadott karkötőjét nem adta neki vissza. A feljelentés alapján sikkasztás címén megindították az eljárást a fogorvos ellen. A rendőrség eddig mérgek ti-

los forgalombahozatala miatt kihágási uton járt el a kokaincsempészek ellen, ezentul azonban egészségsértés büntetnének minősíti a kokaincsempészt. A detektívek különben egy többtagu kokaincsempész bandát üldöznek és valószínű, hogy a közeli órákban több őrizetbevétel történik.

— **Katonavonat balesete Romániában.** Bukarestből jelentik: Mátéfalva állomáson egy ötvenkét kocsiból álló katonavonat, amelyen a sepsiszentgyörgyi hármás és a kézdivásárhelyi kettős vadászászlóalj katonáit szállították a beszarábiai hadgyakorlatra, az állomás bejáratú váltójánál kisiklott. Sajti János váltóőr észrevette a veszedelmet, intett a mozdonyvezetőnek, aki teljes erejével fékezett is, de már késő volt. A vonat első tizenhat kocsija a régi vágányon maradt, a következő kocsi felfordult, de nem szakadt el a vagon-sortól, hanem a többi részét átvágta a szomszédos sínparra. Két katona életét veszítette, többben súlyosan megsebesültek. A megindult vizsgálat megállapította, hogy a felfordult kocsit néhány nap előtt hozták ki a javítóműhelyből, ahol azonban csak a könnyebb hibáit javították ki, míg a legsúlyosabbat érintetlenül hagyták és ez okozta most a halálos szerencsétlenséget.

— **Orvosi hír.** Dr. Brezovszky Nándor sebészorvos szabadságáról visszatért és rendeléseit újból megkezdte szanatóriumában.

— **Breitbart megsebesült.** Berlinből jelentik: Breitbart Zsigmond a cirkuszok vasírálya egy városban, mutatóványai közben súlyosan megsebesült. Nem érte baj, amíg hat emberrel megterhelt automobil ment át mellkasán és amikor súlyos vasdarabot lapított össze, azonban az egyik artistamutatóvány közben térdét megsebesítette egy rozsdás szög és ebből vérmérgezést kapott. Amidőn állapota súlyosra fordult, egy berlini szanatóriumba vettette fel magát és hetek óta ott fekszik betegen. Többször kellett megoperálni a térdét, de semmi sem használt, a fertőzés tovább terjedt és most az a veszedelem fenyegeti a vaskirályt, hogy le kell vágni térdén felül a lábát.

— **Hegedű — gyufaszálakból.** Debrecenből jelentik: A városban hetek óta sok bámulója akad annak a hegedűnek, amelyet Gáspár István egyetemi hallgató készített a nyári szünidőben. A beregmegyei Hébé községben készült a hegedű, amely a nyak kivételével teljes egészében gyufaszálakból készült. Gáspár elmondotta az érdeklődőknek, hogy egy rendes hegedűt akart készíteni, de a kis faluban nem voltak megfelelő szerszámjai így ő azután azt gondolta, hogy gyufaszálakból zsebkése segítségével készíti el a hegedűt. A gyufaszálakat összeragasztotta és körülbelül ezeröttszáz gyufaszálat használt el. A hegedűt teljesen szilárd, hangja tiszta és senki sem gondolná, hogy gyufából készült.

— **Nyugdíjazott tanítók.** A hivatalos lap közlése szerint a közoktatásügyi miniszter a következő tanítókat nyugdíjazta: Kiticsics Mária, Vukovár; Mandics Rade, Sztara Kanizsa; Szvircevic Bogdán, Subotica; Tica Stefánia, Veliki Becskerek; Fahtler József, Sztari Futog; Léh Jakab, Temerin; Ilic Danica, Pancsevó; Gutsóhn Adolf, Novisad; Kinder Katalin, Bács-Petrovoszeló; Tascsik Aleksza, Horgos; Predics Mihály, Veliki Becskerek; König Mária, Gajdobra; Radanovics Mihály, Pancsevó, és Lukics Koszta Pancsevó.

— **A „kétségbeesett” férj.** A lakatosmesterhez beállt egy dültarcú férfi.

— **Az Istenért, uram, segítsen!** Feleségem ki akar ugrani az ablakon!

— **És én hogyan segítsek magának?**

— **Nyissa ki az ablakot!**

(x) **Tűzifát, kokszot, köszönet** mielőtt beszerez, tekintse meg *Krajačević* fatelepét. Telefon 165.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzóterem és gombáthuzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

SPORT

Jubileumi apróságok

A sportnak az a hivatása, hogy egészséges testben egészséges és jó kedélyt teremtsen. Egészen természetes, hogy ahol sok sportember összejön, hogy testi fejlettségét nemes küzdelemben bebizonyítsa ott az egészséges kedély is ki-kibukkan néha és talán éppugy feljegyzésre kívánczik mint az izmok küzdelmének egy-egy jobb eredménye.

Ha sorrendben akarunk haladni, legelőször a női versenyszámoknál kell kezdenünk. Eddig nagyon kevésszer láttuk őket, de ők is egymást, mert a startnál térdepelés közben mutatkoztak be egymásnak. Aztán nagyon elszaladtak, főleg a zemuni.

De azért nincs mit szégyenkezniök a novisadi atléta nőknek. Legyőzzük a zemuni Nikolics minden számban rekordot futott. Es hogy mennyire hozzáértő és önzetlenül sport-szerető a novisadi atlétikai közönség, mi sem mutatja jobban, mint a lelkesült bámolat, amellyel valósággal körülrajongták az ujdonsült bajnoknőt. Lelkesen tapsoltak neki, egymásnak mutogatták az emberek. Meg is érdekelte. Nagyszerű formában volt.

Klubtársnője a diszkosz, gerelyvetés, a magas és távolugrás bajnoka nem volt megelégedve önmagával. Főleg magasugrási eredményét gyengéltette. Neki is rugaszkodott a 130-nak, de akkorát esett, hogy felállni sem tudott. Itt megint a novisadi közismert előzenység jött segítségül. Rögtön ottermett köztötte, vagy négy sportember. Nagy szakértelemmel végrehajtott mesterséges légzés és a bajnoknő egy-kettőre talpraállott.

A zemuniak mindenáron győzni akartak. Délig ment is volna a dolog, amikor begördült a becskerekiek tömegautója, minden reménységnek vége szakadt. Ambrózy éppen hogy átöltözködött — ki sem pihente az ut fáradtságát megfogta a súlyt és 1390 centiméterre hajította, a diszkoszt meg 4130-ra. Kevesen tudnák utána csinálni mostanában Európában.

Azért voltak az ünnepségnek tragikus mozzanatai is. Ilyen volt például a taccsbírók kicserélése. Szegények mélyen lesújtva adták át a nemrég még fennen lobogtatott vice igazságot, de a sértett önérték nem hagyta őket nyugton.

Az egyik ma megjelent a szerkesztőségünkben és nyilván a még mindig tomboló belső izgalomtól, reszkető kézzel, kusza sorokban megirt személyi hirt adott át munkatársunknak, amelyben kiméltlenül közli a sport közvéleménnyel, hogy „Bábin Szvetisláv a NAK ifjusági kapusa visszavonul a sporttól”.

Végső elkeseredésünkben csak egy vi-gaszunk marad A papíron még más is volt. Az, hogy a Cservenkai SK a Napredákat 1:0-ra győzte le. Engedjessék meg nekünk, hogy sívár reménytelenségünkben a két egyesületnek a személyi hírről szoros kapcsolatban való korpoltálásából arra következtethessünk, hogy Babin Szvetisláv és a Napredak, vagy a Cservenkai SC között valami összefüggés van és a sport, valamint a kicserélt és kicserélendő taccsbírói kar nem vesztette el örökre Babin Szvetislávot.

Rejtvény megfejtés.

A Délbácska szeptember 27-i számában közölt 4. számú sportrejtvény helyes megfejtése:

Korner arány

Helyesen megfejtették 128-an.

A megfejtett sorsoláson Jobbágy Pici egy üveg SOA kölni vizet.

Papp Kató (Centraina Svilaraska Uprava) öt darab Wagner süteményt.

Jovicsics Branisláv (Beocsin) öt darab Wagner süteményt.

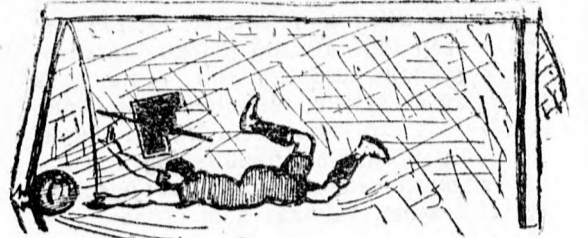
Balázs Mihály (Dunavska 24) a Délbácskát egy hónapra.

Schönberger Károly (Elite kávéház) a Délbácskát félhónapra nyerte.

5. számú sportrejtvény.

Megfejtési határidő október 17.

A megfejtést október 18-i számunkban közöljük.

Megfejtés

A megfejtő neve és címe

A pályázati szelvények és rejtvények megfejtői, valamint a legjobb rejtvénytervezetet beküldők között a következő jutalmak kerülnek kiosztásra.

- 2 üveg legfinomabb SOA parfóm
- 2 üveg legfinomabb SOA kölnivíz,
- 2 kiló legfinomabb Dimovics-féle pörköltkávé,
- 2 üveg lefinomabb Dimovics féle tearum,
- A Délbácska egyhónapi előfizetése!

Pályázati-szelvény

Megfejtési határidő október 10.

NAK—Macsva (Sabac)

Eredmény:

OSKV—J. Makkabi

Eredmény:

A pályázó neve és címe:

A francia kormány megvédi a frankot. Párisból jelentik: A pénzügyminiszter által kiadott hivatalos kommuniké megállapítja, hogy a párisi tőzsdén a külföldiek által megindított pénzügyi műveletek, amelyek főként a nemes valutáknak néhány ponttal való emelkedésére vezetett, tisztára spekulatív jellegű. A kommuniké kijelenti, hogy a francia kormány a frank stabilitását nélkülözhetetlennek tartja és el van szánva arra, hogy a kellő pillanatban minden szükséges rendszabály igénybevételével erőlyesen közbelép amit annál is inkább megtehet, mert a Morgan kölcsönrel megteremtett rendelkezési alap e pillanatban még teljesen érintetlen.

A magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalás. Bécsből jelentik: Illetékes forrásból nyert értesülés szerint az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások döntő stádiumba jutottak. Ma vagy legkésőbb holnap reggel Berlinből visszaérkezik Bécsbe Schüller tanácsos az osztrák tárgyalások vezetője és akkor újból megindulnak a tárgyalások.

Csalás és sikkasztás

Hermann Rudolf 27 éves noviverbászi születésű becskereki lakos ez év márciusában a Holländer Sámuel novisadi cégnél 13.934 dinár értékű fát vásárolt, hitelre. A fát eladta, a pénzzel azonban nem számolt el.

Ez év júniusában Forgács Benő novisadi kerékpárkereskedőnél vett egy kerékpárt 3.100 dinárért s a kereskedőnek azt mondta, hogy nagybátyjától hoz váltót, addigra is adja oda neki a kerékpárt. A kereskedő odaadta neki a kerékpárt amivel azonnal Petrovárcra hajtott, ott eladta és a pénzt elköltötte.

A károsultak feljelentésére az ügyészség letartóztatta Hermann Rudolfot a vizsgálóbíró pedig elrendelte ellene a vizsgálati fogságot. Hermann ez ellen a vádtanácshoz felebbezett, de mivel ez is jóváhagyta most a feljebbviteli bíróságtól fogja kérni szabadlábra helyezését.

Fischer Emil a „Kontinentál“ biztosító-társaságnál volt alkalmazva és több kisebb-nagyobb csalást követett el. 1924 március 2-án Magjan Sztefantól 550 dinárt vett fel biztosítási díj fejében, de csak 300 dinárt fizetett be. Deutsch Ignác kulai lakóstól 750 dinárt vett át hasonló célra, és az egész pénzt elköltötte.

Később az Adria biztosító társulathoz ment, amelytől 3300 dinárt kapott utiköltségre, Fischer azonban nem járt el üzleti ügyekben, hanem elköltötte a pénzt és többet nem jelentkezett s mikor később előkerült és felelősségre vonták őt aláírt váltót mutatott be azzal hogy ezek jégkár ellen biztosították magukat. Kiderült azonban, hogy csupa nem létező neveket írt a váltóra még néhány apróbb csalást követett el Fischer Emil, amelyek miatt vizsgálati fogságba helyezték. Felebbezett ez ellen a vádtanácshoz, ez azonban jóváhagyta a vizsgálati fogságra vonatkozó határozatát.

Sentai hírek

— **Hitelezője pénzével Magyarországra szökött.** Csizmadia János sentai földműves ez év tavaszán kilenc hold földet bérelt Avranovics Blagoje dobrovoljácától, kilencezer dinárért, 500 dinárt azonnal lefizetett, a 8500 dinárt pedig szeptember 1-én volt esedékes. Csizmadia ickaszálta a kilenc holdon termett szénát eladta, de a 8500 dinárral nem jelentkezett. Avramovics feljelentette a rendőrségen az esetet, Csizmadia azonban az idézésre sem jelentkezett. Kedden délután a rendőrség elő akarta állítani Csizmadiát, ekkor azonban kiderült, hogy eladta butorait és családjával együtt Magyarországra szökött.

— **Elfogott tolvaj.** Ez év tavaszán Braun Lázár sentai kereskedőtől nagyobb értékű ingóságokat loptak el. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a tolvaj Szlávnics Dusán, aki azonban megszökött Sentáról. Tegnap délelőtt egy rendőr felismerte az uccán és előállította a rendőrségre, ahol őrizetbe vették.

— **Merénylet egy adai kereskedő ellen.** Kedden este Vickov Milivoj adai kereskedőt, amikor lehuzta üzlete redőnyét, valaki egy doronggal hátulról fejbeütötte, úgy, hogy elájult. A merénylő elmenekült. Valószínű, hogy ki akarta rabolni Vickovot, de a járőrök megzavarták. A rendőrség megindította a nyomozást.

Hirdetők figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska“ kiadóhivatala.

Győződjön meg róla, hogy a legjobban fedezheti **D. D. za Eksploataciju Drva-nai**, Novisad. Telefon 455. A Strand mellett.

* **A beográdi színház új drámai igazgatója.** Mint értesülünk, a beográdi színház drámai igazgatójává Gavela Brankó dr.-t, a zagrebi nemzeti színház igazgatóját nevezték ki. A kiváló művészember már legközelebb átveszi hivatala vezetését.

* **Levova kisasszony Beodrdba szerződött.** Levova Mila, a novisadi Nemzeti Színház volt opera-primadonnája a beográdi Nemzeti Színházhoz szerződött. A művész október 15-én lép fel először a beográdi színházban.

**AZ ÉRDEKES UJSÁG
GRAFOLOGUSA**

szerdán délután 2 órától kezdve analizál a „Bácsmegeyi Napló“ fiókjában. Délelőtt 8—12-ig és délután 2—7 óráig. 1947—2

— **Dr. Gregorek János** száj- és fogbetegségek specialistája, a gráci és berlini klinikákon képesítve, rendelését Novisadon, Kralja Petra ulica 28. I. emelet (azelőtt Blaskó Ede fogműterme) megkezdte.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebélő előfizetőinket és viszont-lárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postáival utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel „Délbácska“ kiadóhivatala.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

HOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Okt. 7	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177.25
Zürich	—	1089.50	1090.25	1929.—
Newyork	518.75	56.25	56.73	—
London	25.12	273.60	273.5/8	484.25
Páris	23.24	259.25	—	461.75
Milano	20.80	226.—	226.75	402.—
Prága	15.40	167.35	167.55	296.25
Berlin	—	1344.—	1362.—	2380.—
Budapest	72.60	—	—	—
Brüsszel	23.30	—	—	446.50
Bécs	—	797.25	796.60	—
Bukarest	2.55	26.50	—	48.1/8
Amsterdam	—	—	—	4019.—
Szótija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	80.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde
1925 október 7, 5 óra

Bécs	797.—	Prága	167.50
Páris	259.50	Zürich	1090.—
Milano	226.50	London	273.50
Newyork	56.45	Budapest	—

Irányzat: áru és pénz, bizonytalan

Chicagoi terménytőzsde
1925 október 7, 10 óra

Buza	Tengeri		
December	141.75	December	78.50
május 1926	142.1/8	május 1926	83.25
Julius	—	Julius	—

Irányzat: buza —, tengeri — (AVALA)

Novisadi terménytőzsde
1925 október 7. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen d.k.	kötés 240.—, 700 mm
bácskai 77-78, 2 / Tisza	kötés 245.—, 200 mm

Tengeri

bácskai sombori paritás	kötés 180.—, 300 mm
-----------------------------------	---------------------

Buzalízt

bácskai nullás gg. d.k.	kinálat 410, 100 mm
bácskai nullás g. d.k.	kinálat 400, 100 mm
bácskai 2. sz. kenyér d.k.	kinálat 350, 100 mm
bácskai 5. sz. kenyér d.k.	kötés 300.—, 100 mm

Irányzat: buzánai kedvezőbb, egyébként változatlan

Sentai gabonaárak
Buza 230, rozs 150, árpa 130, ótengeri 160, csöves új tengeri 60, zab 130, bab 170. Mind prompt, ab állomás. A bab iránt semmi kereslet.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Október 1-én reggel	— — — 258
Október 2-án	— — — 253
Október 3-án	— — — 251
Október 4-én	— — — 246
Október 5-én	— — — 240
Október 6-án	— — — 236
Október 7-én	— — — 233

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA“ lapkiadóvállalat

APOLLÓ október 7. és 8-án

Morin, az arcátlan
(Ce cochon de Morin)

Francia vigjáték 5 felvonásban. Guy de Maupassant novellája után. Főszereplő: *Nikola Rimski.*

Kiegészítésül: RABLÓK. Amerikai burleszk 2 felv.
Péntektől Shakespeare hallhatatlan műve

Szentivánéji álom

APRÓ HIRDETÉSEK

KIADÓ szépen butorozott szoba Futaki u. 70. 1907-1-2

KIADÓ több helyiség műhelynek vagy raktárnak Futaki u. 70. 1906-1-2

ABLAKÜVEG minden méret és mennyiségben legolcsóbban kapható Andrija Martinkónál, Satrikova ulica 2., szemben a zsidó templommal. 1831-1-12

MOSÓUST tiszta rézből és ACEL BOGRÁCSOK, cinezett ÜSTHAZAK legnagyobb választékban kaphatók MALOČIĆ VASZA rézművesnél Novi Sad, Kisačka ul. 32. 1818-6

Állandó SOFFŐR iskola. Beiratkozni lehet naponta Pesenjanski Józsefnél Novisad, Magyar-utca 53. 1610-1-6

RETORTAFASZENET és TŰZIFAT ajánl Hubert Lajos, a teslici iparművek vezérképviselője Novisad. Postafiók 25. 1-0

SZERB NYELVOKTATÁS, kipróbált módszer szerint tanító által, mérsékelt díjazás mellett. Erdéklődők forduljanak a kiadóhivatalba. 1957-1-7

Két 16-17 éves MUNKÁSLEÁNY állandó alkalmazást nyerhet azonnal. Hacker, Futoski put 10. 1958-1

Egy vagy két BUTOROZOTT SZOBA esetleg konyha használatával is, azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 1839-1-3

Egy majdnem új „SARNITÉC” szobagőzfürdő olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1-0

HIRDETÉSEK

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman örölt kőso, vagonként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad

Futoški put 66. Telefon interurban 534.

ELADÓ

egy ház 3 szobás-konyhás lakással, ugyanott egy kovácsműhely szerszámokkal együtt eladó.

Slovačka u. 86. szám.

1934-1-3

50-100 dinár jutalékot fizetünk

Önnek, ha 1 és 2 szoba-konyhás kiadó lakás-cimeket közöl velünk — Parnogmlina ulica 10

A legjobb minőségű

falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhöz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66

1636 Telefon 534. 1-0

A LEGUJABB DIVATU

sparterie formákat nagyban és kicsinyben ajánlok. Bársony és panne kalapok elkészítését, valamint azoknak alakítását elvállalom

JÁNOKY I. DIVATÁRUSNŐ,
Novisad, Laze Kostića 25. (1762-8x)

Komló és gabonaszák, zsinag, heveder, varró-cérna, ponyva, esőköppeny, vízmentes hentes-kötények, kötélárúk gyári árban

Will Viktornál,

Az udvarban balra — Futoski put 36.

Szép

STAYER ALMA

érkezett MÜLLER GYULA Novisad, 1917 Futoski put 100. 1-2

AKÁCSFA KOMLÓRUDAKAT

7 és 8 méterest, mindenféle vastagságban, franko waggon India és franko erdő, Indijánál, eladnak:

Holzindustrie Gesellschaft és Wolf Samu és Fia cégek, Novisad.

Állami tisztviselők

még az olcsó részletfizetési árból 5% engedményt is kapnak

Grünberger Mór

uri szabónál, Kralja Aleksandra ulica 13. 1953-1

KALAPOKAT

fest, tisztít és alakít a legmodernebb kivitelben. Uj női, férfi és gyermekkalapok készítése.

Török Károly, Magyar u. 66-68. szám.

1953 1-2

Ujonnan épült ház a Futaki-uton, a Bresovsky-sanatoriummal szemben, a villamos végállomásnál azonnal

kiadó,

mely áll 2 szoba, előszoba, konyha, speiz, nyitott verandával és egy nagy suterén helyiség és nagy kertből. Bővebbet Baumgartner Lőrincz sörccsarnok Njegoseva u. 2. 1955 1-2

Elsőrendű és olcsó

házikoszt

kapható

Magyar u. 27. szám alatt.

1956 1-2

Kubikos munkások

kerestetnek. Sidjanszki-féle téglagyár Beograd, Moskovska ulica 67. Bővebbet ugyanott.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoseva u. 9.

Háztelkek a heréskertben.

Ezennel értesítjük az érdekelteket, hogy október 15-én átadjuk a helyszínén a háztelkeket.

Mindazok, akik a telkeket nevezett helyen megkapták, október hó 11-ig kötelesek 150 dinárt fizetni mérnöki költségek fejében. A befizetések Hadnagyev Ignácnál eszköz-lendők, Pirosi ut 42.

Aki október hó 11-ig nem fizeti be a 150 dinárt, elveszti igényjogosultságát a telkekre, mert a kitűzött határidőn túl befizetések nem fogadtnak el.

Novisad, 1925. október 7.

A bizottság.

Elsőrendű házikoszt

házban és házonkívül a legjutányosabb árban kapható. Változatos menü. Kifogástalan tisztaság. A legizletesebb ételek.

Petra Zrinjskog ulica 18.

Udvari épület, I. emelet.

1-5

Önálló könyvelő

szerb-magyar-német levelező, perfekt gépíró, kimondottan ügyes irodai erő, legszerényebb kezdő fizetéssel állást keres. Cim: Parnogmlina ul. 10., az udvarban. 1942-1-6

Lakások és péksütőde kiadó

Uj épületben egy szobás, két szobás és háromszobás lakás, előszoba, éléskamra és konyhával bérbeadó. — Egy péksütőde a város központjában teljes leltárral bérbevehető. Ugy a lakások, valamint a sütőde azonnal átvehető. Felvilágosítás nyerhető Schächtili Józsefnél, Uspenska ulica 3.

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvellett megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre irjanak, Postafiók szám 75

818-0

Nišević Sava vaskereskedése NOVI SAD

értesíti t. vevőközönségét, hogy eredeti

Meteor-kályhái

nagy választékban megérkeztek.

Továbbá a kályhákhoz szükséges mindennemű alkatrészek igen jutányos áron kaphatók.

Állandó gazdag raktár agyagkályha alkatrészekben, ugymint: kandallóbetétek, előzéklemek, agyagkályhaajtók, sütőrostélyajtók, fűtőeszközök és állványok, kályhaelőzések és védőtálcák, szalon-széntartók és faskannák, kályhaellenzők stb. Kérjen árjegyzéket!

